USMERNENIE EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY (EÚ) 2020/1554

zo 14. októbra 2020,

ktorým sa mení usmernenie ECB/2011/23, pokiaľ ide o periodicitu podávania správ Európskej centrálnej banke o kvalite externej štatistiky (ECB/2020/52)

RADA GUVERNÉROV EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKY,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na Štatút Európskeho systému centrálnych bánk a Európskej centrálnej banky, najmä na jeho články 3.1, 3.3, 5.1, 12.1, 14.3 a 16,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 2533/98 z 23. novembra 1998 o zbere štatistických informácií Európskou centrálnou bankou ([1]), a najmä na jeho článok 4,

keďže:

(1) Hodnotenie kvality údajov v oblasti externej štatistiky sa uskutočňuje v súlade s rámcom pre kvalitu štatistiky Európskej centrálnej banky (ECB) a jeho súčasťou je pravidelná správa, ktorú Výkonná rada podáva Rade guvernérov ECB. Monitorovanie kvality údajov je veľmi dôležité a malo by sa uskutočňovať včas.

(2) Mala by sa však dosiahnuť primeraná rovnováha medzi potrebou uskutočňovať monitorovanie a periodicitou poskytovania príslušných informácií Rade guvernérov. Je preto potrebné upraviť periodicitu podávania správ Výkonnej rady o kvalite externej štatistiky Rade guvernérov. S cieľom umožniť kvalitatívnu analýzu by mala Výkonná rada podať Rade guvernérov prvú správu o kvalite po prijatí tohto usmernenia do konca roku 2022.

(3) Základné pojmy týkajúce sa zberu a zostavovania externej štatistiky sú spoľahlivo a pevne zakotvené v šiestom vydaní Manuálu platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície Medzinárodného menového fondu (ďalej len „BPM6“) ([2]). K týmto pojmom sú však neraz potrebné vysvetlenia a niektoré z nich sú pre presné zostavovanie agregovaných údajov za eurozónu obzvlášť dôležité. Preto je potrebné aktualizovať pojmy finančný účet a medzinárodná investičná pozícia vymedzené v prílohe III k usmerneniu Európskej centrálnej banky (ECB/2011/23) ([3]);

(4) Ak sa zistia závažné problémy s kvalitou údajov, je vhodné, aby mala Výkonná rada v prípade, že to považuje za potrebné, možnosť poskytnúť Rade guvernérov dodatočné správy. Z rovnakých dôvodov je vhodné stanoviť, aby mohla Výkonná rada túto právomoc vykonávať počnúc rokom 2022.

(5) V súlade s rámcom pre kvalitu štatistiky ECB je vhodné, aby sa niektoré informácie z takýchto správ zverejnili.

(6) Usmernenie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2018/1151 (ECB/2018/19) ([4]) od 1. marca 2021 stanovuje, že Výkonná rada podáva Rade guvernérov raz do roka správu o kvalite externej štatistiky. S cieľom dosiahnuť primeranú rovnováhu medzi potrebou uskutočňovať monitorovanie a periodicitou poskytovania príslušných informácií Rade guvernérov by sa mala periodicita podávania správ stanovená v usmernení ECB/2011/23 predĺžiť na dva roky. Z dôvodu transparentnosti by sa mal poskytnúť dostatočný čas medzi uplatňovaním požiadavky na podávanie správ raz do roka podľa usmernenia (EÚ) 2018/1151 a uplatňovaním najnovšej požiadavky na podávanie správ každé dva roky podľa tohto usmernenia. Národné centrálne banky a Výkonná rada by preto mali byť povinné postupovať v súlade s týmto usmernením od 1. júla 2021.

([1]) Ú. v. ES L 318, 27.11.1998, s. 8.

([2]) Dostupné na: https://www.imf.org/

([3]) Usmernenie Európskej centrálnej banky 2012/120/EÚ z 9. decembra 2011 o požiadavkách Európskej centrálnej banky na štatistické vykazovanie v oblasti externej štatistiky (ECB/2011/23) (Ú. v. EÚ L 65, 3.3.2012, s. 1).

([4]) Usmernenie Európskej centrálnej banky (EÚ) 2018/1151 z 2. augusta 2018, ktorým sa mení usmernenie ECB/2011/23 o požiadavkách Európskej centrálnej banky na štatistické vykazovanie v oblasti externej štatistiky (ECB/2018/19) (Ú. v. EÚ L 209, 20.8.2018, s. 2).

(7) Usmernenie ECB/2011/23 by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť,

PRIJALA TOTO USMERNENIE:

Článok 1

Zmeny

Usmernenie ECB/2011/23 sa mení takto:

1. V článku 6 sa odsek 1 nahrádza takto:

„1. Bez toho, aby boli dotknuté monitorovacie úlohy ECB stanovené v prílohe V, národné centrálne banky v spolupráci s inými príslušnými orgánmi uvedenými v článku 4, ak je to relevantné, zabezpečia sledovanie a hodnotenie kvality štatistických informácií poskytovaných ECB. ECB hodnotí tieto údaje podobným spôsobom a včas.

Výkonná rada ECB podáva Rade guvernérov ECB každé dva roky správu o kvalite externej štatistiky poskytovanej ECB. Túto správu podáva Výkonná rada Rade guvernérov do konca roku nasledujúceho po každom príslušnom dvojročnom období. Prvá dvojročná správa sa predloží do konca roku 2022. Výkonná rada môže správu alebo jej časť zverejniť."

2. V článku 6 sa dopĺňa tento odsek 5:

„5. Ak Výkonná rada počnúc 1. januárom 2022 zistí závažné problémy s kvalitou údajov, môže v prípade potreby podať Rade guvernérov dodatočné správy."

3. Príloha III sa mení v súlade s prílohou k tomuto usmerneniu.

Článok 2

Nadobudnutie účinnosti a implementácia

1. Toto usmernenie nadobúda účinnosť v deň jeho oznámenia národným centrálnym bankám členských štátov, ktorých menou je euro.

2. Centrálne banky Eurosystému zabezpečia súlad s týmto usmernením od 1. júla 2021.

Článok 3

Adresáti

Toto usmernenie je určené všetkým centrálnym bankám Eurosystému.

Vo Frankfurte nad Mohanom 14. októbra 2020

Za Radu guvernérov ECB
prezidentka ECB
Christine LAGARDE

PRÍLOHA

Oddiel 1 pododdiel „*C. Finančný účet a medzinárodná investičná pozícia*“ prílohy III k usmerneniu ECB/2011/23 sa nahrádza takto:

„C. *Finančný účet a medzinárodná investičná pozícia*

Vo finančnom účte sa vo všeobecnosti zaznamenávajú transakcie s finančnými aktívami a pasívami medzi rezidentskými a nerezidentskými inštitucionálnymi jednotkami. S cieľom zabezpečiť správne zostavovanie agregovaných údajov za eurozónu by sa mali ako finančné transakcie zaznamenávať všetky výmeny finančných nástrojov vydaných nerezidentmi uskutočnené medzi rezidentskými inštitucionálnymi jednotkami a výmeny finančných nástrojov vydaných rezidentmi uskutočnené medzi nerezidentskými inštitucionálnymi jednotkami, t. j. dôsledne podľa prístupu dlžníka/veriteľa.

Vo finančnom účte sa uvádzajú transakcie v čistom vyjadrení: čisté nadobudnutia finančných aktív zodpovedajú rozdielu medzi nadobudnutiami finančných aktív a znížením hodnoty týchto aktív.

Medzinárodná investičná pozícia (MIP) znázorňuje na konci každého štvrťroka hodnotu finančných aktív rezidentov určitého hospodárstva, ktoré sú pohľadávkami voči nerezidentom a pasíva rezidentov tohto hospodárstva voči nerezidentom, ako aj zásoby zlata držané ako rezervné aktíva. Rozdiel medzi aktívami a pasívami je čistou pozíciou v MIP a predstavuje buď čistú pohľadávku, alebo čistý záväzok voči zvyšku sveta.

Hodnota MIP na konci obdobia vyplýva z pozícií na konci predchádzajúceho obdobia, transakcií v bežnom období a z iných zmien, ktoré vznikajú z príčin iných, ako sú transakcie medzi rezidentmi a nerezidentmi, ktoré je možné pripísať iným zmenám objemu a preceňovaniam v dôsledku zmien výmenných kurzov alebo cien.

Podľa funkčného členenia sa cezhraničné finančné transakcie a pozície klasifikujú ako priame investície, portfóliové investície, finančné deriváty (iné ako rezervy) a opcie na akcie zamestnancov, ostatné investície a rezervné aktíva. Cezhraničné finančné prevody a pozície sa ďalej klasifikujú podľa druhu nástroja a inštitucionálneho sektora.

Trhové ceny sú základom pre oceňovanie transakcií a pozícií. Nominálne oceňovanie sa používa na pozície pri neobchodovateľných nástrojoch, najmä úveroch, vkladoch a ostatných pohľadávkach/záväzkoch. Všetky transakcie s týmito nástrojmi sa však oceňujú v trhových cenách. Predávajúci zaznamenáva preceňovania v dôsledku iných cenových zmien počas obdobia, v ktorom dochádza k predaju, rovnajúce sa rozdielu medzi nominálnou hodnotou a hodnotou transakcie, zatiaľ čo kupujúci zaznamenáva opačnú čiastku ako ocenenia v dôsledku iných cenových zmien, aby sa zohľadnil nesúlad medzi trhovým ocenením transakcií a nominálnym ocenením pozícií. K podobnému zaznamenávaniu dochádza pri transakciách a pozíciách týkajúcich sa majetkovej účasti v rámci priamych investícií, kde pozície odrážajú vlastné zdroje účtovnej hodnoty (pozri ďalší oddiel).

Finančný účet platobnej bilancie a MIP zahŕňa podvojné položky za časovo rozlíšený výnos z nástrojov klasifikovaných v príslušných funkčných kategóriách.

6.1. Priame zahraničné investície

Priame investície sú spojené s rezidentom v jednom hospodárstve, ktorý kontroluje alebo vo významnej miere ovplyvňuje riadenie podniku, ktorý je rezidentom v inom hospodárstve. Podľa medzinárodných štandardov (BPM6) je dôkazom existencie takého vzťahu to, že investor, ktorý je rezidentom v určitom hospodárstve, priamo alebo nepriamo vlastní podiel na hlasovacích právach vo výške najmenej 10 % v podniku, ktorý je rezidentom iného hospodárstva. Na základe tohto kritéria môže priamy investičný vzťah existovať aj medzi viacerými príbuznými podnikmi bez ohľadu na to, či toto prepojenie obsahuje jeden reťazec alebo viacero reťazcov. Môže siahať do dcérskych spoločností podniku, ktorý je priamym investorom, dcérskych spoločností týchto spoločností a pridružených spoločností. Len čo dôjde k priamej investícii, všetky následné finančné toky a/alebo pozície medzi príbuznými subjektmi sa zaznamenávajú ako transakcie/pozície v rámci priamych investícií.

Majetková účasť zahŕňa majetkovú účasť v pobočkách, ako aj všetky podiely v dcérskych spoločnostiach a pridružených spoločnostiach. Reinvestovaný zisk predstavuje podvojnú položku pre podiel priameho investora na zisku, ktorý dcérske spoločnosti a pridružené spoločnosti nevyplatili formou dividend, a zisk pobočiek, ktorý nie je poukázaný priamemu investorovi a ktorý sa zaznamenáva v položke „výnosy z investícií“ (pozri 3.2.3).

Majetková účasť a dlh v rámci priameho investovania sa ďalej delia podľa druhu vzťahu medzi subjektmi a podľa smerovania investície. Je možné rozlišovať tri druhy vzťahov z priamych investícií:

a) Investície priameho investora do podnikov priamych investícií. Táto kategória zahŕňa investičné toky (a stavy) od priameho investora k podnikom priamych investícií (bez ohľadu na to, či priamo alebo nepriamo podliehajú kontrole alebo vplyvu);

b) Obrátená investícia. Tento druh vzťahu zahŕňa investičné toky (a stavy) z podnikov priamych investícií do priameho investora;

c) Medzi partnerskými podnikmi. Zahŕňa toky (a stavy) medzi podnikmi, ktoré sa navzájom nekontrolujú ani neovplyvňujú, ale sú pod kontrolou alebo pod vplyvom rovnakého priameho investora.

V súvislosti s oceňovaním stavov pozícií priamych investícií sa stavy majetkových účastí, ktoré sú kótované na burzách cenných papierov, oceňujú trhovou hodnotou. Naopak, v prípade nekótovaných spoločností priamej investície sa stavy majetkových účastí oceňujú na základe účtovnej hodnoty pomocou jednotnej definície, ktorá obsahuje tieto účtovné položky:

i) splatené základné imanie (okrem vlastných akcií a vrátane účtov emisného ážia);

ii) všetky druhy rezerv (vrátane investičných grantov v prípade, že sa podľa účtovných predpisov považujú za rezervy spoločnosti);

iii) nerozdelený zisk po odpočítaní strát (vrátane hospodárskeho výsledku bežného roka).

Pri podieloch majetkovej účasti nekótovaných spoločností sa transakcie zaznamenávané vo finančnom účte môžu líšiť od vlastných zdrojov účtovnej hodnoty zaznamenávaných v MIP. Takéto rozdiely sa zaznamenávajú ako preceňovania, ku ktorým dochádza v dôsledku iných cenových zmien.

Ako osvedčený postup sa odporúča, aby všetky členské štáty začali zostavovať stavy majetkových účastí v rámci priamych investícií a reinvestovaný zisk na základe výsledkov prieskumov priamych zahraničných investícií, ktoré sa majú zbierať aspoň raz do roka (*).

_____

(*) Mali by sa prestať používať tieto neprijateľné postupy: i) ponechanie voľby oceňovacieho kritéria spravodajským jednotkám (trhová alebo účtovná hodnota); ii) uplatňovanie metódy večnej inventúry/akumulácie tokov platobnej bilancie na zostavovanie stavov.

6.2. Portfóliové investície

Portfóliové investície zahŕňajú transakcie a pozície zahŕňajúce dlh alebo majetkové cenné papiere, iné ako tie, ktoré sú zahrnuté do priamych investícií alebo rezervných aktív. Portfóliové investície zahŕňajú majetkové cenné papiere, akcie investičných fondov a dlhové cenné papiere, pokiaľ nepatria do kategórií priamych investícií alebo rezervných aktív. Transakcie ako dohody o spätnej kúpe a pôžičky cenných papierov sa nepovažujú za portfóliové investície. Transakcie a pozície portfóliových investícií sa oceňujú podľa trhových cien. V prípade portfóliových investícií do nekótovaných cenných papierov sa však môžu vyskytnúť rozdiely v oceňovaní transakcií a pozícií, ako je to v prípade priamych investícií do nekótovaných akcií. Aj v tomto prípade by sa také rozdiely mali zaznamenávať ako preceňovania v dôsledku iných cenových zmien.

Spoločný prístup k zberu údajov o portfóliových investíciách je vymedzený v prílohe VI.

6.2.1. MAJETKOVÉ CENNÉ PAPIERE

Majetková účasť pozostáva zo všetkých nástrojov, ktoré predstavujú nárok na zostatkovú hodnotu korporácie alebo kvázi korporácie po uspokojení pohľadávok všetkých veriteľov. Na rozdiel od dlhu nie je s majetkovou účasťou vo všeobecnosti spojené právo vlastníka na vopred určenú čiastku alebo čiastku určenú podľa stanoveného vzorca. Majetkové cenné papiere pozostávajú z kótovaných a nekótovaných akcií.

Kótované akcie sú majetkové cenné papiere kótované na uznanej burze cenných papierov alebo inej forme sekundárneho trhu. Nekótované akcie sú majetkové cenné papiere, ktoré nie sú kótované na burze.

6.2.2. AKCIE INVESTIČNÝCH FONDOV

Akcie investičných fondov vydávajú investičné fondy. Sú známe ako „jednotky“, ak je fond trustom. Investičné fondy sú podnikmi kolektívneho investovania, prostredníctvom ktorých investori zhromažďujú finančné prostriedky na investovanie do finančných a/alebo nefinančných aktív. Akcie investičných fondov majú osobitnú funkciu pri finančnom sprostredkovaní ako druh kolektívneho investovania do iných aktív, takže sú vo vzťahu k ostatným podielom majetkovej účasti identifikované samostatne. Navyše sa s ich výnosmi zaobchádza odlišne, pretože sa musí pripísať reinvestovaný zisk.

6.2.3. DLHOVÉ CENNÉ PAPIERE

Dlhové cenné papiere sú obchodovateľné nástroje, ktoré slúžia ako dôkaz dlhu. Zahŕňajú zmenky, dlhopisy, vlastné zmenky, obchodovateľné vkladové certifikáty, obchodné cenné papiere, obligácie, cenné papiere kryté aktívami, nástroje peňažného trhu a podobné nástroje zvyčajne obchodované na finančných trhoch. Transakcie a pozície dlhových cenných papierov sa rozdeľujú podľa pôvodnej splatnosti na krátkodobé a dlhodobé.

6.2.3.1 *KRÁTKODOBÉ DLHOVÉ CENNÉ PAPIERE*

Krátkodobé dlhové cenné papiere sú splatné na požiadanie alebo vydané s počiatočnou splatnosťou do jedného roka. Vo všeobecnosti je s nimi spojené nepodmienené právo ich držiteľa na vyplatenie pevne stanovenej sumy v stanovenom dni. S týmito nástrojmi sa zvyčajne obchoduje s diskontom na organizovaných trhoch, pričom výška diskontu závisí od úrokovej miery a zostávajúcej doby splatnosti.

6.2.3.2 *DLHODOBÉ DLHOVÉ CENNÉ PAPIERE*

Dlhodobé dlhové cenné papiere sa vydávajú s počiatočnou splatnosťou dlhšou ako jeden rok alebo bez určenia splatnosti (s výnimkou splatnosti na požiadanie, ktorá sa týka krátkodobých cenných papierov). Vo všeobecnosti je s nimi spojené nepodmienené právo držiteľa: a) na pevne stanovený peňažný výnos alebo zmluvne určený pohyblivý peňažný výnos (pričom platba úrokov nezávisí od zisku dlžníka) a b) na vyplatenie pevne stanovenej čiastky istiny v stanovenom dni alebo stanovených dňoch.

Transakcie sa v platobnej bilancii zaznamenávajú v čase, keď veritelia alebo dlžníci svoju pohľadávku alebo záväzok zaúčtujú. Transakcie sa zaznamenávajú vo výške skutočne prijatej alebo zaplatenej ceny, zníženej o provízie a náklady. To znamená, že v prípade cenných papierov s kupónmi sa počíta úrok naakumulovaný od poslednej výplaty úroku, a v prípade cenných papierov vydaných s diskontom sa počíta úrok akumulovaný od emisie. Vyžaduje sa zahrnutie naakumulovaného úroku aj do finančného účtu platobnej bilancie a aj do MIP; tieto záznamy musia byť podvojne zaúčtované na príslušnom účte výnosov.

6.3. Finančné deriváty (iné ako rezervy) a opcie na akcie pre zamestnancov

Zmluva o finančnom deriváte je finančným nástrojom viazaným na iný určitý finančný nástroj alebo ukazovateľ alebo komoditu, prostredníctvom ktorej sa dá na finančných trhoch samostatne obchodovať s určitými finančnými rizikami (napr. úrokové riziko, devízové riziko, riziko majetkovej účasti a cien komodít, kreditné riziko, atď.). Táto kategória je identifikovaná osobitne od ostatných kategórií, pretože sa týka skôr prevodu rizika ako poskytnutia finančných prostriedkov alebo iných zdrojov. Na rozdiel od ostatných funkčných kategórií pri finančných derivátoch nevzniká žiadny prvotný dôchodok. Čisté toky spojené s úrokovými derivátmi sa zaznamenávajú ako finančné deriváty, a nie ako výnosy z investícií. Transakcie a pozície finančných derivátov sa posudzujú oddelene od hodnôt všetkých podkladových položiek, na ktoré sú viazané. V prípade opcií sa zaznamenáva celá prémia (t. j. kúpna/predajná cena opcií a súvisiaci poplatok za služby). Návratné platby marží pozostávajú z hotovosti alebo inej zábezpeky uloženej na ochranu zmluvnej strany pred rizikom platobnej neschopnosti. Klasifikujú sa ako vklady v položke ostatné investície (ak sú záväzky dlžníka zahrnuté v peniazoch všeobecne) alebo v položke ostatné pohľadávky/záväzky. Nenávratné platby marží (tiež známe ako variačné marže) znižujú finančnú zodpovednosť, ktorá vznikla prostredníctvom derivátu; preto sa klasifikujú ako transakcie s finančnými derivátmi.

Finančné deriváty by sa mali oceňovať v trhových cenách. Zmeny v cenách derivátov sa zaznamenávajú ako výnosy alebo straty z držby (preceňovania v dôsledku cenových zmien). Transakcie s finančnými derivátmi sa zaznamenávajú v čase, keď veritelia a dlžníci zaúčtujú svoje pohľadávky alebo záväzky. Vzhľadom na praktické problémy spojené s odlišovaním tokov aktív a pasív pri niektorých derivátových nástrojoch sa všetky transakcie s finančnými derivátmi v platobnej bilancii eurozóny zaznamenávajú v čistom vyjadrení. Pozície aktív a pasív finančných derivátov sa v štatistike MIP zaznamenávajú v hrubom vyjadrení, s výnimkou tých finančných derivátov, ktoré spadajú do kategórie rezervných aktív, ktoré sa zaznamenávajú v čistom vyjadrení. Zabudované deriváty sa z praktických dôvodov neoddeľujú od podkladového nástroja, na ktorý sú viazané.

Opcie na akcie pre zamestnancov sú opcie na nákup majetkovej účasti v spoločnosti ponúknuté zamestnancom spoločnosti ako forma odmeny. Ak je s opciou na akcie, ktorá bola udelená zamestnancom, možné obchodovať na finančných trhoch bez obmedzenia, klasifikuje sa ako finančný derivát.

6.4. Ostatné investície

Ostatné investície sú zostatkovou kategóriou, ktorá zahŕňa pozície a transakcie iné ako tie, ktoré sú zahrnuté do priamych investícií, portfóliových investícií, finančných derivátov a opcií na akcie pre zamestnancov alebo rezervných aktív. V rozsahu, v akom tieto triedy finančných aktív a pasív nie sú zahrnuté v položke priame investície alebo rezervné aktíva, ostatné investície zahŕňajú: a) ostatnú majetkovú účasť; b) hotovosť a vklady; c) úvery (vrátane použitia úveru MMF); d) poistné, penzijné a štandardizované schémy záruk; e) obchodné úvery a preddavky; f) ostatné pohľadávky/záväzky a g) alokácie zvláštnych práv čerpania (ZPČ) (držby ZPČ sú zahrnuté v rezervných aktívach).

Pri úveroch, vkladoch a ostatných pohľadávkach/záväzkoch predávaných s diskontom sa hodnoty transakcií zaznamenávaných vo finančnom účte môžu líšiť od nominálnych hodnôt zaznamenávaných v MIP. Takéto rozdiely sa zaznamenávajú ako preceňovania, ku ktorým dochádza v dôsledku iných cenových zmien.

6.4.1. OSTATNÉ MAJETKOVÉ ÚČASTI

Ostatné majetkové účasti zahŕňajú majetkové účasti vo forme inej ako cenné papiere, a preto sa nezahŕňajú do portfóliových investícií. Účasť na základnom imaní niektorých medzinárodných organizácií nie je vo forme cenných papierov, a preto sa klasifikuje ako ostatná majetková účasť.

6.4.2. HOTOVOSŤ A VKLADY

Hotovosť a vklady zahŕňajú hotovosť v obehu a vklady. Vklady sú štandardizované, neobchodovateľné zmluvy, ktoré vo všeobecnosti ponúkajú inštitúcie, ktoré prijímajú vklady, čím veriteľovi umožňujú umiestnenie a neskorší výber variabilnej sumy peňazí. Vklady zvyčajne zahŕňajú záruku dlžníka vrátiť sumu istiny investorovi.

Rozlišovanie medzi „úvermi“ a „hotovosťou a vkladmi“ sa zakladá na povahe dlžníka. To znamená, že na strane aktív sa peniaze poskytnuté sektorom držby peňazí rezidenta nerezidentským bankám majú klasifikovať ako „vklady“ a peniaze poskytnuté sektorom držby peňazí rezidenta nerezidentským inštitucionálnym jednotkám iným ako banky sa majú klasifikovať ako „úvery“. Na strane pasív sa peniaze prijaté nebankovými subjektmi rezidenta, t. j. nepeňažné finančné inštitúcie (PFI) majú vždy klasifikovať ako „úvery“. Toto rozlišovanie v konečnom dôsledku znamená, že sa všetky transakcie, na ktorých sa zúčastňujú rezidentské PFI a nerezidentské banky, majú klasifikovať ako „vklady“.

6.4.3. ÚVERY

Úvery sú finančné aktíva, ktoré sú: a) vytvorené, keď veriteľ požičiava finančné prostriedky priamo dlžníkovi a b) doložené listinami, ktoré sú obchodovateľné. Táto kategória zahŕňa všetky úvery, vrátane hypotekárnych úverov, finančných prenájmov a operácií typu repo. Všetky operácie typu repo, t. j. dohody o spätnej kúpe, operácie typu „sell/buy-back“ a pôžičky cenných papierov (s výmenou hotovosti ako zabezpečenia), sa považujú za zabezpečené úvery, a nie za priame nákupy/predaje cenných papierov, a zaznamenávajú sa v položke „ostatné investície“, v rámci sektoru rezidenta, ktorý operáciu realizuje. Tento postup, ktorý je v súlade aj s účtovnou praxou bánk a finančných spoločností iných ako PFI, má lepšie vystihovať ekonomickú podstatu týchto finančných nástrojov.

6.4.4. POISTNÉ A PENZIJNÉ SYSTÉMY A ŠTANDARDIZOVANÉ SCHÉMY ZÁRUK

Do tejto kategórie patria: a) technické rezervy neživotného poistenia; b) nároky zo životného poistenia a anuity; c) penzijné nároky, nároky penzijných fondov voči penzijným správcom a nároky na nepenzijné fondy a d) rezervy na zaplatenie v rámci štandardizovaných záruk.

6.4.5. OBCHODNÉ ÚVERY A PREDDAVKY

Obchodné úvery a preddavky sú finančné pohľadávky vzniknuté z priameho poskytnutia úveru dodávateľmi tovaru a služieb svojim zákazníkom a preddavky za nedokončenú prácu alebo za prácu, ktorá ešte nebola začatá, vo forme platieb vopred uskutočnených zákazníkmi za zatiaľ nedodaný tovar a neposkytnuté služby. Obchodné úvery a preddavky vznikajú, keď sa platba za tovar a služby neuskutoční v čase zmeny vlastníka tovaru alebo v čase poskytnutia služby.

6.4.6. OSTATNÉ POHĽADÁVKY/ZÁVÄZKY

Táto kategória pozostáva z pohľadávok alebo záväzkov iných ako tie, ktoré sú zahrnuté v obchodných úveroch a preddavkoch alebo iných nástrojoch. Zahŕňa finančné aktíva a pasíva vytvorené ako protipoložky ku transakciám, pri ktorých je časový rozdiel medzi týmito transakciami a príslušnými platbami. Zahŕňa záväzky z daní, nákupu a predaja cenných papierov, poplatkov za požičiavanie cenných papierov, poplatkov za pôžičky v zlate, miezd a výplat, dividend a sociálnych príspevkov, ktoré boli naakumulované alebo neboli ešte vyplatené.

6.4.7. ALOKÁCIE ZVLÁŠTNYCH PRÁV ČERPANIA (ZPČ)

Alokácia ZPČ členom MMF sa znázorňuje ako záväzok príjemcu v položke ZPČ v ostatných investíciách so zodpovedajúcou položkou ZPČ v rezervných aktívach.

6.5. Rezervné aktíva

Rezervné aktíva sú také externé aktíva, ktoré sú ľahko dostupné menovým orgánom a nimi kontrolované na účely uspokojenia potrieb financovania platobnej bilancie, intervencie na devízových trhoch na riadenie devízového kurzu a na iné súvisiace účely (napríklad na udržanie dôvery v menu a ekonomiku alebo keď slúžia ako základ pre zahraničné úvery). Rezervné aktíva musia byť zahraničnými devízovými aktívami, pohľadávkami voči nerezidentom a aktívami, ktoré skutočne existujú. Vylúčené sú potenciálne aktíva. Koncept rezervných aktív je založený na pojmoch „kontrola“ a „dostupnosť na použitie“ menovými orgánmi.

Rezervné aktíva eurozóny sa skladajú z rezervných aktív Eurosystému, t. j. rezervných aktív ECB a rezervných aktív držaných národnými centrálnym bankami eurozóny.

Rezervné aktíva musia i) byť pod účinnou kontrolou menového orgánu Eurosystému, t. j. buď ECB alebo národnej centrálnej banky eurozóny a ii) byť vysoko likvidnými, obchodovateľnými a bonitnými pohľadávkami držanými Eurosystémom voči rezidentom nepatriacim do eurozóny, ktoré znejú na konvertibilnú menu inú ako euro, ako aj menové zlato, rezervné pozície v MMF a ZPČ.

Táto definícia výslovne vylučuje, aby sa pohľadávky v cudzej mene voči rezidentom eurozóny a pohľadávky, ktoré znejú na eurá, považovali za rezervné aktíva tak na národnej úrovni, ako aj na úrovni eurozóny. Obdobne v súlade s inštitucionálnymi dojednaniami v Zmluve o fungovaní Európskej únie sa do definície rezervných aktív eurozóny nezahŕňajú devízové pozície ústrednej štátnej správy a/alebo ministerstiev financií.

Rezervné aktíva ECB sú združené v súlade s článkom 30 Štatútu Európskeho systému centrálnych bánk, a preto sa považujú za aktíva pod priamou a účinnou kontrolou ECB. Pokiaľ sa neuskutoční žiadny ďalší prevod vlastníctva, rezervné aktíva držané národnými centrálnymi bankami sú pod ich priamou a účinnou kontrolou a považujú sa za rezervné aktíva každej príslušnej národnej centrálnej banky.

Rezervy Eurosystému sa zostavujú v hrubom vyjadrení bez akéhokoľvek očistenia (nettingu) od záväzkov súvisiacich s rezervami s výnimkou rezervných aktív zahrnutých do podkategórie „finančné deriváty“, ktoré sa zaznamenávajú v čistom vyjadrení.

Oceňovanie prebieha na základe trhových cien, pričom: a) v prípade transakcií sa používajú trhové ceny prevládajúce v čase uskutočnenia transakcie a b) v prípade pozícií sa používajú stredné trhové ceny v čase uzávierky trhu na konci referenčného obdobia. Na prepočítanie transakcií s aktívami znejúcimi na cudziu menu na euro sa používajú trhové výmenné kurzy prevládajúce v čase uskutočnenia transakcie a na prepočítanie držby aktív znejúcich na cudziu menu na euro sa používajú stredné trhové výmenné kurzy v čase uzávierky trhu na konci referenčného obdobia.

Rozšíril sa názor, že likvidita v ostatných cudzích menách, nezahrnutá v položke rezervných aktív štatistiky platobnej bilancie a medzinárodnej investičnej pozície, by mohla byť tiež významným ukazovateľom schopnosti krajiny plniť si svoje devízové povinnosti a tento názor bol prijatý v rámci osobitného štandardu MMF o šírení údajov („IMF's Special Data Dissemination Standard“). Na vypočítanie likvidity cudzej meny je potrebné, aby sa údaje o hrubých rezervách doplnili o informácie o ostatných devízových aktívach a o záväzkoch súvisiacich s rezervami. Mesačné údaje o rezervných aktívach Eurosystému (v hrubom vyjadrení) sa zodpovedajúcim spôsobom doplnia o informácie o ostatných aktívach v cudzej mene a predpokladaných a potenciálnych krátkodobých čistých úbytkov hrubých rezervných aktív klasifikovaných podľa zostatkovej splatnosti. Okrem toho sa vyžaduje aj rozlišovanie medzi hrubými rezervnými aktívami znejúcimi na meny ZPČ (spolu) a ostatnými menami (spolu), a to so štvrťročnou periodicitou.

6.5.1. MENOVÉ ZLATO

Menové zlato je zlato, ku ktorému majú menové orgány (alebo iné subjekty, ktoré podliehajú efektívnej kontrole zo strany menových orgánov) vlastnícky titul a je držané ako rezervné aktíva. Zahŕňa zlato v prútoch a nealokované účty zlata u nerezidentov, ktoré zakladajú nárok na dodania zlata.

Držba menového zlata by mala zostať rovnaká pri všetkých návratných transakciách zlata (zlaté swapy, repo operácie, úvery a vklady).

6.5.1.1. Zlato v prútoch má formu mincí, ingotov alebo prútov, ktoré majú rýdzosť najmenej 995 z 1 000 dielov, vrátane takého zlata držaného na alokovaných účtoch zlata.

6.5.1.2. Nealokované účty zlata predstavujú nárok voči prevádzkovateľovi účtu na dodanie zlata. Pri týchto účtoch má prevádzkovateľ účtu nárok na rezervný základ fyzicky alokovaného zlata a vydáva pohľadávky držiteľom účtu znejúceho na zlato. Nealokované účty zlata neklasifikované ako menové zlato sú zahrnuté ako hotovosť a vklady v položke ostatné investície.

6.5.2. ZPČ

ZPČ sú medzinárodné rezervné aktíva vytvorené MMF a pridelené jeho členom na doplnenie existujúcich oficiálnych rezerv. ZPČ majú v držbe len menové orgány členov MMF a obmedzený počet medzinárodných finančných inštitúcií, ktoré sú oprávnenými držiteľmi.

6.5.3. REZERVNÁ POZÍCIA V MMF

Ide o súčet a) „rezervnej tranže“, to znamená čiastok v cudzej mene, vrátane ZPČ, ktoré členská krajina môže čerpať z MMF na krátku dobu; a b) každá zadlženosť MMF na základe úverovej zmluvy v účte všeobecných zdrojov MMF, ktorý je ľahko dostupný členskej krajine.

6.5.4. OSTATNÉ REZERVNÉ AKTÍVA

Zahŕňajú hotovosť a vklady, cenné papiere, finančné deriváty a ostatné pohľadávky. Vkladmi sa rozumejú tie vklady, ktoré sú dostupné na požiadanie. Cenné papiere zahŕňajú likvidné a obchodovateľné majetkové a dlhové cenné papiere vydané nerezidentmi, vrátane akcií alebo jednotiek investičných fondov. Finančné deriváty sa zaznamenávajú v rezervných aktívach len vtedy, ak deriváty patriace riadeniu rezervných aktív sú súčasťou oceňovania takýchto aktív. Ostatné pohľadávky zahŕňajú úvery nerezidentským nebankovým subjektom, dlhodobé úvery zverenskému účtu MMF a ostatné finančné aktíva predtým nezahrnuté, ale ktoré spĺňajú definíciu rezervných aktív.“.